

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/1183/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6312208442
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6312208442.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivicy Hanuskovej a členov senátu Mgr. Štefana Baláža a JUDr. Alexandra Mojša v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi Slovenskej republiky, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 3C/116/2012-92 zo dňa 16. 07. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal, aby bola odporcovi uložená povinnosť zaplatiť mu škodu a nemajetkovú ujmu, všetko z titulu zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci, ktorá mu bola spôsobená nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Brezno, a to v exekučných konaniach vedených pod sp. zn. 2Er/310/2011, 3Er/1901/2012, 3Er/1440/2012, 3Er/934/2011, 4Er/611/2011, 2Er/69/2011, 3Er/483/2011, 3Er/199/2011.

Pred rozhodnutím vo veci samej Okresný súd Brezno spojil na spoločné konanie veci vedené pod sp. zn. 3C/116/2012, 3C/120/2012, 3C/121/2012, 3C/123/2012, 3C/126/2012, 3C/131/2012, 3C/134/2012 a 3C/137/2012 s tým, že ďalej sú tieto veci vedené pod sp. zn. 3C/116/2012.

Následne pred rozhodnutím vo veci samej okresný súd skúmal, či sú splnené podmienky pre prerušenie konania na základe návrhu navrhovateľa zo dňa 11. 07. 2014, ktorým sa navrhovateľ domáhal prerušenia konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti navrhovateľa pre porušenie práva navrhovateľa na zákonného sudcu a na nestranný súd. O tomto návrhu okresný súd rozhodol uznesením sp. zn. 3C/116/2012 - 90 zo dňa 16.07.2014 tak, že návrh navrhovateľa na prerušenie konania zamietol s odôvodnením, že nejestvujú dôvody na prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 1 písm. b) a ods. 2 písm. c) O. s. p.. Zdôraznil, že o návrhu navrhovateľa na vylúčenie sudcov Okresného súdu Brezno z rozhodovania predmetnej veci právoplatne rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici, preto v danej veci nejestvuje otázka, ktorú v tomto konaní Okresný súd Brezno nie je oprávnený riešiť. Okresný súd Brezno je toho názoru, že na Ústavnom súde Slovenskej republiky v súvislosti s podanou sťažnosťou navrhovateľa neprebíha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie Okresného súdu v Brezne v danej veci. Na zistenie súdu,

že Okresný súd v Brezne rozhodol, či nerozhodol v exekučných konaniach v zákonom stanovenej lehote, nemôže mať vplyv rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky o sťažnosti navrhovateľa voči uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorým tento nevyhlásil sudcov Okresného súdu v Brezne z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej pod sp. zn. 3C/116/2012. Na základe týchto skutočností návrh na prerušenie konania zamietol. Navyiac, okresný súd poukázal na to, že ústavná sťažnosť navrhovateľa mala smerovať proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14NcC/199/2012, ale v spojených veciach bolo o námietke zaujatosti rozhodnuté vyššie uvedenými uzneseniami, medzi ktorými sa uznesenie uvedené navrhovateľom nenachádza.

Následne okresný súd posúdil návrh navrhovateľa vo veci samej. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že tvrdenie navrhovateľa, že „Okresný súd v Brezne v jednotlivých exekučných konaniach nevydal uznesenie, ktorým zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, v zákonom stanovenej lehote 15 dní od doručenia písomnej žiadosti súdneho exekútora“, nie je pravdivé. Z pripojených exekučných spisov tamajšieho súdu sp. zn. 2Er/310/2011, 3Er/1901/2012, 3Er/1440/2012, 3Er/934/2011, 4Er/611/2011, 2Er/69/2011, 3Er/483/2011, 3Er/199/2011 (v ktorých konaniach malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu) totiž nesporne vyplýva, že Okresný súd Brezno vo všetkých týchto exekučných konaniach postupoval v súlade s ust. § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej v texte len „Exekučný poriadok“) a o žiadosti súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie rozhodol v navrhovateľom predpokladanej 15 dňovej lehote, napriek tomu, že v zmysle zákona (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného v čase začatia jednotlivých exekučných konaní), sa na rozhodnutie, ktorým bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietnutá, nevzťahuje. Z tohto dôvodu neboli splnené hmotnoprávne podmienky pre vznik zodpovednosti štátu stanovenej v ust. § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej v texte len „zák. č. 514/2003 Z. z.“), preto sú návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.

O náhrade trov konania účastníkov rozhodol okresný súd v zmysle ust. § 142 ods. 1 O. s. p., teda podľa zásady úspechu v konaní. V konaní bol v celom rozsahu úspešný odporca, ktorému trovy konania nevznikli, tieto si neuplatnil, preto odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej 15 dňovej lehote (§ 204 ods. 1 veta prvá O. s. p.) odvolanie navrhovateľ z dôvodu, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., keď účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (ust. § 205 ods. 2 písm. a) O. s. p. v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p., súčasne v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., keď rozhodoval vylúčený sudca, ako aj k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., keď súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Namietal i to, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doposiaľ neboli uplatnené a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Konkrétne namietal, že okresný súd prejednal vec v jeho neprítomnosti a jeho právneho zástupcu, napriek tomu, že požiadal o zrušenie pojednávania a uviedol dôležité dôvody a predložil súdu listiny spájané s označenými dôvodmi. Okresný súd nemohol podľa neho postupovať podľa § 101 ods. 2 O. s. p., a ak tak urobil, odňal mu tým právo na konanie pred súdom. Dôvodom pre prerušenie konania, ako aj skutočnosť, aby bolo nariadené pojednávanie zrušené bola najmä okolnosť, že sudcu, ktorému bola vec pridelená systémom súdneho manažmentu na prejednanie a rozhodnutie je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nezhliadol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu nič nemení na tom, že v očiach žalobcu a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. V konaní bolo preto možné uskutočniť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad, pričom ústne pojednávanie vo veci odklad pripúšťalo a nebolo neodkladným úkonom za danej procesnej situácie. V dôsledku jeho neprítomnosti na pojednávaní, napriek tomu, že trval na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní, sa navrhovateľ nemal možnosť vyjadriť k tvrdeniam odporcu, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia. Navrhovateľ sa teda nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a založil na nich svoje rozhodnutie, v dôsledku čoho došlo k porušeniu zásady kontradiktornosti, k porušeniu jeho práva na súdnu ochranu, ako aj k odňatiu možnosti konať pred súdom. Vzhľadom na tieto skutočnosti okresný súd rozhodol bez toho, aby mu umožnil, s cieľom ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu, vyjadriť sa k skutkovým a právnym otázkam veci. Navyiac, navrhovateľ ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov,

nemal možnosť sa k týmto dôkazom a prednesom vyjadriť a nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení.

Ďalšou odvolacou námietkou bolo, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, preto okresný súd porušil právo navrhovateľa na kontradiktórny súdny proces, ak vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám. Dodal, že súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise.

K majetkovej škode navrhovateľ uviedol, že okresný súd sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberal len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisuje ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním dlžníka (povinného). Súd tým ignoroval všetky jeho tvrdenia o majetkovej škode, ktorá mu vznikla. V tejto časti považoval rozhodnutie súdu za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, keď z odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmé, akou úvahou súd dospel jednoznačne a nepochybné k presvedčeniu o tom, že majetková škoda nevznikla. Navyiac, okresnému súdu vytýkal, že súd nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom, z ktorého vyplýva, ktoré konkrétne náklady boli navrhovateľom vynaložené v súvislosti so správou a vedením pohľadávky.

K nemajetkovej ujme navrhovateľ uviedol, že súd vo svojom rozhodnutí vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, ako aj práv na prejednanie veci v primeranej lehote, ak súd sám zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenom čase, a pre túto nečinnosť a nesprávny úradný postup nenašiel žiaden objektívne udržateľný ospravedlňujúci dôvod. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil na opätovné prejednanie.

Vyjadrenie k odvolaniu nebolo podané.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), prejednal odvolanie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. napadnutý rozsudok okresného súdu, ktorým okresný súd zamietol návrh navrhovateľa na prerušenie konania a zamietol návrh navrhovateľa vo veci samej a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil ako vecne správny.

Podľa § 219 ods. 1 O. s. p. , odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Po preskúmaní veci odvolací súd konštatuje, že okresný súd vykonal dokazovanie vo veci v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy správne vyhodnotil podľa § 132 O. s. p. a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil podľa § 157 ods. 2 O. s. p..

Úvodom odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O. s. p.). V tejto súvislosti je zjavné, že zrejme z dôvodu predkladania veľkého množstva typových podaní navrhovateľom na sudy, hmotnoprávne a ani procesnoprávne odvolacie dôvody nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie.

Podstatná časť odvolacích námietok navrhovateľa je založená na tvrdení, že vo veci nerozhodoval nestranný sudca. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd nadriadený, rozhodol uzneseniami sp. zn. 14NcC/196/2012 zo dňa 10.10.2012 16NcC/180/2012 zo dňa 10.10.2012 15NcC/166/2012 zo dňa 08.10.2012, 16NcC/123/2012 zo dňa 08.10.2012 15NcC/122/2012 zo dňa 10.10.2012 , 14NcC/229/2012 zo dňa 10.10.2012, že zákonná sudkyňa JUDr. Eva Cvengová nie je vylúčená z pojednávania a rozhodovania tejto veci. Od vydania tohto rozhodnutia, v ktorom nadriadený súd podrobne uviedol dôvody, pre ktoré zákonného sudcu možno považovať za nestranného zo subjektívneho aj objektívneho hľadiska, nedošlo ku žiadnym novým skutočnostiam majúcim vplyv na nestrannosť zákonného sudcu. Napriek tomu sa odvolací súd touto námietkou zaoberal, ak z Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že v prípade, ak rozhodoval vo veci vylúčený sudca, ide o samostatný odvolací dôvod v zmysle § 221 ods. 1 písm. g) O. s. p. a navrhovateľ tento dôvod v odvolaní uplatnil. Odvolací súd k tejto námietke uvádza nasledovné:

Aktuálna aplikačná prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pri zohľadnení tak subjektívneho, ako aj objektívneho hľadiska (teória zdania) sa v prevažujúcej miere prikláňa k záveru o povinnosti,

ako aj požiadavke na sudcu v každej veci zachovať vecný, profesionálny prístup, nadhľad, potrebnú dávku odstup, pričom samotná skutočnosť, že predmetom konania je nesprávny úradný postup súdu, na ktorom sudca vykonával aj svoju funkciu, nezakladá pomer sudcu k veci, teda dôvod pre jeho vylúčenie. Je nutné rozlišovať medzi pojmom „súd“ a „sudcovia“ a z hľadiska zásad spravodlivého procesu citlivo zvažovať ich vzťah v posudzovaných súvislostiach. Nezodpovedá právnym pomerom priliehavosť názoru o mechanickom vzťahu medzi súdom a sudcami tohto súdu. Vzťah sudcov je pri výkone rozhodovacej činnosti riadený princípom prezumpcie nezávislosti súdnej moci, ktorá nepodlieha subjektívnym pocitom sudcov pri ich rozhodovaní a nie je ničím zaťažovaná v ich postojoch voči súdu. Pôsobenie sudcov na určitom súde je vždy objektívne dané, len samá táto skutočnosť nemôže byť dôvodom ich vylúčenia. Sudcovia ako reprezentanti verejnej moci by tak a priori stáli vo svetle spochybňujúcom ich profesionálne schopnosti. Vzájomný vzťah medzi sudcom a súdom nie je vzťahom zamestnaneckým alebo služobným. Vymenovaním za sudcu vzniká a zánikom funkcie sudcu zaniká osobitný vzťah sudcu k štátu, z ktorého vyplývajú vzájomné práva a povinnosti sudcu a štátu. Sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, rozhoduje nestranné, spravodlivo, bez zbytočných prietahov, len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom (§ 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z.). Skutočnosť, že predmetom konania je nesprávny úradný postup súdu, na ktorom sudca vykonáva svoju funkciu, nezakladá pomer sudcu k veci, a teda neexistuje dôvod pre vylúčenie zákonnej sudkyne JUDr. Evy Cvengovej z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci. Už uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14NcC/196/2012, 16NcC/180/2012, 15NcC/166/2012, 16NcC/123/2012, 15NcC/122/2012 a 14NcC/229/2012 nebola zákonná sudkyňa JUDr. Eva Cvengová vylúčená z prejednávania a rozhodovania tejto veci pod sp. zn. 3C/116/2012, teda vo veci, v ktorej boli spojené i konania pod sp. zn. 3C/120/2012, 3C/121/2012, 3C/123/2012, 3C/126/2012, 3C/131/2012, 3C/134/2012 a 3C/137/2012, pretože nebola zákonnou sudkyňou v exekučnej veci, resp. v konaniach exekučného súdu, z ktorého postupu mala navrhovateľovi vzniknúť škoda. V tejto súvislosti odvolací súd opätovne poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo 727/2011, v ktorom bol vyslovený názor, že sudcu vecne a miestne príslušného súdu nevyklučuje z prejednávania a rozhodovania veci o náhradu škody len tá skutočnosť, že postupom sudcu v inej veci mala byť navrhovateľovi spôsobená škoda (viď aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 102/2013). Aj keď navrhovateľka podala sťažnosť Ústavnému súdu Slovenskej republiky na porušovanie základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj základného práva na spravodlivý súdny proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a ktorá sa mala týkať vyššie uvedených uznesení Krajského súdu v Banskej Bystrici, napriek tomu otázku, či vo veci rozhodoval vylúčený sudca môže preskúmať súd vyššieho stupňa v riadnom inštančnom postupe na základe riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov, teda nie ústavný súd v konaní o sťažnosti navrhovateľa. Uvedené vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu SR v skutkovo a právne totožnej veci, napr. sp. zn. I. ÚS 89/2013 zo dňa 06. 02. 2013, resp. I. ÚS 92/2013 zo dňa 13. 02. 2013, ktorými rozhodoval o sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. proti uzneseniam Krajského súdu v Banskej Bystrici, a ktorými rozhodol tak, že návrh navrhovateľa odmietol pre nedostatok právomocí Ústavného súdu Slovenskej republiky na ich prerokovanie a rozhodnutie. Iné dôvody, pre ktoré by mal byť sudca, ktorý vo veci rozhodol, vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci, ako sú už posúdené Krajským súdom v Banskej Bystrici ako súdom nadriadeným, navrhovateľ v odvolaní ani neuvádza. V predmetnej veci rozhodoval zákonný a nestranný sudca, preto k vade konania tvrdenej navrhovateľom zo stany okresného súdu nedošlo.

Neobstojí ani ďalšia námietka navrhovateľa, že rozhodnutím súdu vo veci samej bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu, osobitne jeho možnosť konať pred súdom, ak tento predbehol vydaním meritórneho rozhodnutia účinky právoplatného rozhodnutia o prerušení konania z dôvodu rozhodovania o otázke nestrannosti sudcu. Navrhovateľovi bolo predvolanie na pojednávanie doručené dňa 09.06. 2014 (č. I. 74 spisu), napriek tomu emailom dňa 11. 07. 2014 zaslal okresnému súdu návrh na zrušenie pojednávania, ako aj návrh na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorej predmetom je rozhodnutie o porušení práva navrhovateľa na zákonného sudcu a práva na nestranný súd. O tomto návrhu súdu rozhodol na pojednávaní dňa 16. 07. 2014 tak, že návrh navrhovateľa na prerušenie konania zamietol s odôvodnením, že vo veci už o jeho námietke bolo právoplatne rozhodnuté uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14NcC/196/2012 zo dňa 10. 10. 2012, 16NcC/180/2012 zo dňa 10.10.2012, 15NcC/166/2012 zo dňa 08. 10. 2012, 16NcC/123/2012 zo dňa 08.10.2012, 15NcC/122/2012 zo dňa 10.10.2012, 14NcC/229/2012 zo dňa 10.10.2012, ktorými rozhodnutiami zákonného sudcu v tejto veci z konania nevyklučil. Okresný súd dôvodne v rozhodnutí poukázal na to, že podanie ústavnej sťažnosti (v prípade, ak by aj navrhovateľ

preukázal podanie sťažnosti na Ústavný súd SR doručením), proti rozhodnutiu súdu o vylúčení sudcov okresného súdu nie je takým dôvodom, ktorý by zakladal či už obligatórnu povinnosť súdu konanie prerušiť alebo fakultatívnu možnosť prerušenia konania. Zdôraznil, že vylúčenie sudcu okresného súdu nie je prejudiciálnou otázkou a o námietke zaujatosti vznesenej navrhovateľom bolo rozhodnuté nadriadeným súdom, a to Krajským súdom v Banskej Bystrici. Vzhľadom na tieto skutočnosti mal okresný súd za to, že nie je daný žiadny zákonný dôvod na prerušenie konania a návrh navrhovateľa na prerušenie konania zamietol. Až následne okresný súd vec meritórne prejednal. O tomto návrhu okresný súd rozhodol uznesením sp. zn. 3C/116/2012 - 90 zo dňa 16.07.2014. Aj odvolací súd pred rozhodnutím vo veci samej skúmal vecnú správnosť rozhodnutia okresného súdu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania zo dňa 16. 07. 2014, a keďže nezistil žiadne procesnoprávne ani hmotnoprávne pochybenie okresného súdu, potom aj v tomto rozsahu jeho rozhodnutie potvrdil, a to uznesením sp. zn. 16 Co/1182/2014 zo dňa 30.04.2015. Aj Najvyšší súd SR v obdobnej veci týkajúcej sa tých istých účastníkov ako v tejto veci (sp. zn. 3Cdo 102/2013 zo dňa 11. 03. 2013) konštatoval, že sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne, a to len zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sudcovi zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo. Už v tomto rozhodnutí Najvyšší súd SR zdôraznil, že subjektívny názor účastníka konania nezakladá ešte bez ďalšieho dôvod pre legitímne obavy z jeho nestranného a nezaujatého rozhodovania a výslovne uviedol, že dôvod na vylúčenie sudcu nezakladá sama skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej odporcom je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnictvo (viď aj uznesenie NS SR sp. zn. Nc 14/2010). Vzhľadom aj na tieto skutočnosti považuje odvolací súd návrh navrhovateľa na prerušenie konania za nedôvodný a rozhodnutie okresného súdu o zamietnutí jeho návrhu na prerušenie konania za vecne správne. Na záver v tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že rozhodnutie okresného súdu o návrhu na prerušenie konania, ako aj o návrhu vo veci samej na jednom pojednávaní, bolo aj v súlade s požiadavkou hospodárnosti konania. Navyiac o totožnom návrhu na prerušenie konania už okresný súd rozhodol uznesením sp. zn. 3C/ 116/2012 - 54 zo dňa 03.02.2014, ktoré bolo nadriadeným súdom sp. zn. 17 Co/502/2014 - 69 zo dňa 02.05.2014 potvrdené.

Odvolací súd ďalej nespochybňuje, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo účastníka byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásadu kontradiktórnosti však nemožno vykladať absolútne, resp. formalisticky, ale len vo väzbe s ostatnými zásadami (ustanoveniami) procesného predpisu. Predovšetkým účastník konania realizuje svoje procesné práva v rámci súdneho pojednávania, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný, pričom o možnosť ich uplatnenia sa obral sám svojim postupom, a to bezdôvodnou neúčastou na súdnom pojednávaní. V prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom, nemôže dôjsť k odňatiu práva účastníka konať pred súdom (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 116/93) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania.

Podľa § 101 ods. 1, 2 O. s. p. účastníci sú povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a že dbajú na pokyny súdu. Súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Procesný postup okresného súdu, ktorý prejednal vec na nariadenom pojednávaní dňa 16. 07. 2014 bez účasti navrhovateľa, považoval navrhovateľ za rozporný s vyššie uvedeným § 101 ods. 2 O. s. p., majúci za následok odňatie možnosti konať pred súdom. O túto vadu však v konaní v žiadnom prípade nejde, nakoľko z vyššie uvedeného vyplýva, že navrhovateľ návrh na prerušenie konania, resp. na zrušenie, či odročenie pojednávania na Okresný súd Revúca vôbec nepodal a vzhľadom na toto zistenie odvolací súd dospel k záveru, že postup okresného súdu, ktorý prejednal a rozhodol vec v neprítomnosti navrhovateľa, bol v súlade s § 101 ods. 2 O. s. p. a nie je možné ho hodnotiť ako nesprávny, t. j. taký, ktorým by sa navrhovateľovi odňala možnosť konať pred súdom v zmysle § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p.. Navrhovateľ mal možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami a vyjadriť sa k nim s cieľom ovplyvniť súdne konanie, najmä sa nedôvodne nezúčastnil pojednávania dňa 16. 07. 2014, ak bolo predvolanie tak navrhovateľovi ako aj jeho právneho zástupcovi doručené dňa 09. 06. 2014, teda s dostatočným predstihom. Navrhovateľ, ako i jeho právny zástupca mal dostatočný čas na prípravu pojednávania a zároveň možnosť oboznámiť sa so všetkými listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise, vrátane podaní odporcu.

V žiadnom prípade neobstojí ani ďalšie tvrdenie navrhovateľa, ak uvádza, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Uvedené je v úplnom rozpore s vyššie uvedenými skutočnosťami, ak okresný súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný. Navrhovateľovi teda nebolo žiadnym postupom okresného súdu odňaté právo zúčastniť sa verejného pojednávania, prípadne sa oboznámiť s obsahom spisu, listinnými dôkazmi, vyjadreniami odporcu a podobne (viď aj ust. § 44 ods. 1 O. s. p.).

Z obsahu spisu a odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že dokazovanie bolo vykonané výlučne oboznámením sa s exekučným spisom Okresného súdu Brezno sp. zn. 2Er/310/2011, 3Er/1901/2012, 3Er/1440/2012, 3Er/934/2011, 4Er/611/2011, 2Er/69/2011, 3Er/483/2011, 3Er/199/2011, ktoré ako jediný dôkaz výslovne žiadal aj navrhovateľ, a ktoré spisy bol i v rámci exekučného konania k dispozícii navrhovateľovi ako oprávnenému. Navrhovateľ práve vychádzajúc z obsahu týchto exekučných spisov vychádzal aj pri podaní návrhu na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Okresný súd v tejto súvislosti konštatoval, že návrh bol dostatočne špecifikovaný a súd mal k dispozícii ako dôkaz predmetný exekučný spis. Pokiaľ ide o vyjadrenie odporcu zo dňa 13. 05. 2013, ktoré bolo okresnému súdu Brezno doručené dňa 17. 05. 2013, bolo právnomu zástupcovi navrhovateľa doručené dňa 28. 10. 2013, pričom k verejnému vyhláseniu rozsudku došlo až na pojednávaní dňa 16. 07. 2014. Navrhovateľ mal preto aj v tomto prípade dostatočný časový priestor oboznámiť sa s argumentáciou protistrany a súčasne sa k nej i vyjadriť. Odvolací súd preto opätovne zdôrazňuje, že v prípade, ak by navrhovateľ využil svoje vyššie uvedené práva, mal by možnosť oboznámiť sa s vyššie uvedeným exekučným spisom, ako aj s písomným podaním odporcu, adekvátne naň včas reagovať pred rozhodnutím vo veci samej. Okresný súd neporušil právo navrhovateľa na kontradiktórny súdny proces.

I keď čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej v texte len „dohovor“) zaručuje právo na spravodlivé súdne konanie, neustanovuje žiadne pravidlá pre prípustnosť dôkazov alebo spôsob, ktorým majú byť posúdené; tieto záležitosti preto musia byť primárne upravené vnútroštátnym právom a vnútroštátnymi súdmi. Ústava SR neupravuje prípustnosť dôkazov, ale ponecháva jej úpravu na príslušné zákony, spravidla na procesné kódexy. Takisto význam dôkazov a potrebnosť ich vykonania sú otázky, ktorých posúdenie je zásadne v právomoci toho orgánu, ktorý rozhoduje o merite návrhu - inými slovami, právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03).

Občiansky súdny poriadok ukladá účastníkom konania povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd ale nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a záver o tom, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania. Treba dodať, že aj podľa judikatúry ústavného súdu nepatrí do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Keďže odvolací súd má za to, že navrhovateľovi nebolo žiadnym spôsobom odňaté právo konať pred súdom, resp. jeho právo na kontradiktórny súdny proces a súčasne vo veci rozhodol zákonný a nestranný sudca, prejednal následne rozhodnutie okresného súdu vo veci samej.

Hmotno-právnym dôvodom zamietnutia uplatneného nároku navrhovateľa bolo nepreukázanie nesprávneho úradného postupu ako základného predpokladu pre vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Navrhovateľ v danom prípade odôvodňoval nesprávny úradný postup exekučného súdu nedodržaním zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty na vydanie poverenia v exekučnom konaní. Okresný súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že v súdnej veci k prieťahom nedošlo, nemal za preukázaný nesprávny úradný postup ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom a akékoľvek ďalšie dokazovanie vo veci považoval za nadbytočné.

Právny záver okresného súdu, podľa ktorého exekučný súd pri posudzovaní žiadosti súdneho exekútora postupoval dostatočne rýchlo bez zbytočných prieťahov v konaní, súčasne neprekročil žiadnu zákonom stanovenú lehotu na vydanie rozhodnutia, jeho postup v konaní z hľadiska rýchlosti rozhodovania nemožno kvalifikovať ako nesprávny úradný postup, považuje odvolací súd za správny.

Za nesprávny úradný postup nie je možné považovať postup okresného súdu, ktorý po doručení žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku pristúpil k riešeniu otázky, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej, resp. platnej

rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky). Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd nielen oprávnený, ale aj povinný riešiť otázku, či právomoc rozhodcovského súdu bola založená platne uzavretou rozhodcovskou zmluvou ako podmienku materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu. Takýto právny záver vyplýva z nespočetného množstva rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, napr. 3Cdo 385/2012, 6Cdo 228/2011, 6Cdo 105/2011, 5Cdo 230/2011, 1Cdo 54/2013 a iné.

Navrhovateľ v návrhu na začatie konania za nesprávny úradný postup okresného súdu označil nevydanie rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov a súčasne namietal vykonanie úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok - nelegálneho postupu vykonaním opätovného posúdenia práv navrhovateľa. V prejednávanej veci bolo zistené, že k vydaniu rozhodnutia o zamietnutí návrhu na vydanie poverenia exekútora na vykonanie exekúcie došlo v priebehu 15 dní od podania žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v každej jednotlivkej exekučnej veci, ktorú okresný súd posudzoval. Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že na rozhodnutie o žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, sa v prípade preskúmania rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu, 15-dňová lehota nevzťahuje. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje navyše na rozhodnutie Ústavného súdu SR č. k. IV. ÚS 606/2012-20 zo dňa 14. 12. 2012, v ktorom sa uvádza, že v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom v relevantnom čase, lehota 15 dní od doručenia žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie neplatí, ak súd zisťuje rozpor žiadosti alebo návrhu, alebo exekučného titulu so zákonom a musí rozhodnúť o zamietnutí žiadosti o vykonanie exekúcie. Aj Ústavný súd SR konštatoval, že okresný súd zákonnou 15-dňovou lehotou z tohto dôvodu nebol viazaný. Ak teda okresný súd touto lehotou v prípade, ak žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol, nie je viazaný, nemohlo z jeho strany dôjsť k jej porušeniu, a nemožno hovoriť o tom, že súd nerozhodol v zákonnej lehote. Odvolací súd teda na podporu tvrdení uvedených v odôvodnení rozhodnutia okresného súdu poznamenáva, že zo slovného a logického výkladu ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom v čase začatia exekučného konania vyplýva, že lehota 15 dní sa vzťahuje len na vydanie poverenia; pokiaľ súd zamietol návrh na vydanie poverenia, táto lehota neplatí, čo je dané zrejme tým, že súd pre posúdenie žiadosti o vydanie poverenia a podkladov na vykonanie exekúcie potrebuje dlhší čas, než na vydanie poverenia.

V danom prípade, teda nie je pravdivé tvrdenie navrhovateľa v odvolaní, že zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty, ak táto v uvedených exekučných konaniach daná nebola. Na rozhodnutie, ktorým bola žiadosť súdneho exekútora na vykonanie exekúcie zamietnutá sa 15 dňová lehota nevzťahovala a navyše, exekučný súd v jednotlivých exekučných konaniach rozhodol v navrhovateľom predpokladanej 15 dňovej lehote, aj keď v zmysle zákona takúto lehotu dodržať nemusel.

Všeobecne v súlade s ustálenou súdnou praxou možno nesprávny úradný postup vymedziť tak, že ide o porušenie právnou normou ustanoveného predpísaného postupu štátneho orgánu, resp. o porušenie účelu postupu štátneho orgánu, ktorý - či už súvisí s rozhodovacou činnosťou štátneho orgánu, alebo s ňou nesúvisí - nenašiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí. Pod termín „postup“ možno subsumovať ako (činnosť) štátneho orgánu, tak aj jeho nekonanie (nečinnosť alebo opomenutie), vid' aj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 24/2004. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom je v sústave práva zaradená do občianskoprávného zodpovednostného systému; ide o občianskoprávnu zodpovednosť osobitného druhu upravenú samostatným zákonom. Ide o zodpovednosť objektívnu bez zreteľa na zavinenie, nemožno sa jej zbaviť. Základnými predpokladmi vzniku tejto zodpovednosti je jednak v danej veci vytýkaný nesprávny úradný postup okresného súdu, existencia škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Keďže predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je súčasné, teda kumulatívne splnenie všetkých troch základných predpokladov je zrejmé, že bez zistenia prvého predpokladu, a to nesprávneho úradného postupu, nie je dôvodné skúmať existenciu vzniku škody ako majetkovej či nemajetkovej ujmy, resp. príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Ak jeden z predpokladov nevyhnutný pre vznik zodpovednosti za škodu, a to nesprávny úradný postup nebol v konaní zistený, preukázaný, a naopak, vykonané dokazovanie preukázalo, že okresný súd v exekučnom konaní postupoval plynulo a bez prieťahov, nedošlo k vzniku zodpovednosti štátu za škodu, ktorá by prípadne mohla byť spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom. Okresný súd preto dôvodne aj s prioritou na hospodárnosť konania ďalšie predpoklady vzniku zodpovednosti neskúmal.

Navrhovateľ však nijako nenapadol uvedené skutkové a právne závery okresného súdu, ktoré boli hmotnoprávnym dôvodom zamietnutia návrhu. Napriek tomu odvolací súd konštatuje, že okresný súd vykonal v prejednávanej veci dokazovanie náležitým spôsobom a v potrebnom rozsahu, spôsobom plne zodpovedajúcim kontradiktórnosti sporového konania umožnil účastníkom realizáciu ich procesných práv a nadväzne zákonným spôsobom vyhodnotil tak procesnú aktivitu účastníkov konania, ako aj meritum veci. Po vykonaní a vyhodnotení dokazovania zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle ust. § 157 ods. 2 O. s. p. aj správne a presvedčivo odôvodnil.

Ako je uvedené vyššie, jeden z predpokladov nevyhnutných pre vznik zodpovednosti za škodu, a to nesprávny úradný postup nebol v konaní zistený, preukázaný, nemohlo teda dôjsť k vzniku zodpovednosti štátu za škodu, ktorá by prípadne mohla byť spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom, preto by dokazovanie ohľadne vzniku škody, prípadne jej výšky, a to aj oboznámením sa so znaleckým posudkom č. 1/2014, na ktorý navrhovateľ poukazoval v odvolaní, bolo nevhodné a nadbytočné. Nemožno neprihliadať na okolnosť, že navrhovateľ zadal vypracovanie tohto znaleckého posudku až dňa 01. 03. 2013, pričom návrh na plnenie o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podal na Okresný súd Brezno ešte dňa 27. 09. 2012.

Okresný súd sa správne v odôvodnení rozhodnutia zameril len na argumenty, ktoré sú z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považované za rozhodujúce, pretože všeobecný súd - prvostupňový súd, nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Okresný súd stručne a jasne objasnil skutkový, ako i právny základ rozhodnutia, ktorý postačuje pre záver o tom, že nárok navrhovateľa nie je dôvodný.

Vzhľadom na tieto dôvody, ako aj dôvody, ktoré vo svojom rozhodnutí uviedol súd prvého stupňa, a ktoré nebolo potrebné pre svoju presvedčivosť opätovne uvádzať v tomto rozhodnutí, odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O. s. p. rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil, a to vrátane súvisiaceho výroku o náhrade trov prvostupňového konania (§ 206 ods. 2 O. s. p.). Okresný súd pri rozhodovaní o náhrade trov prvostupňového konania vychádzal správne z ust. § 142 ods. 1 O. s. p., teda podľa úspechu v konaní a súčasne dôvodne aplikoval ust. § 151 O. s. p..

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 O. s. p., teda podľa úspechu v odvolacom konaní. Navrhovateľ nebol v odvolacom konaní úspešný a odporca si napriek úspechu v odvolacom konaní náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O. s. p.), tieto mu zo spisu nevyplývajú, preto odvolací súd odporcovi ich náhradu nepriznal.

Rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.